

**ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ,
ХӨНГӨН ҮЙЛДВЭРИЙН ЯАМ**

ЦАГ ҮЕИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

Дугаар 2016/09

**Улаанбаатар хот
2016 он**

ГАРЧИГ

Агуулга	Хуудасны дугаар
1. Мал аж ахуйн салбар	2
2. Газар тариалангийн салбар	4
3. Хөдөө аж ахуйн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ	5
4. Зарим нэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	6
5. Экспортын зарим нэрийн бараа	8
6. Импортын гол нэрийн бараа	9

Үндэсний статистикийн хорооны албан ёсны мэдээг ашиглав.

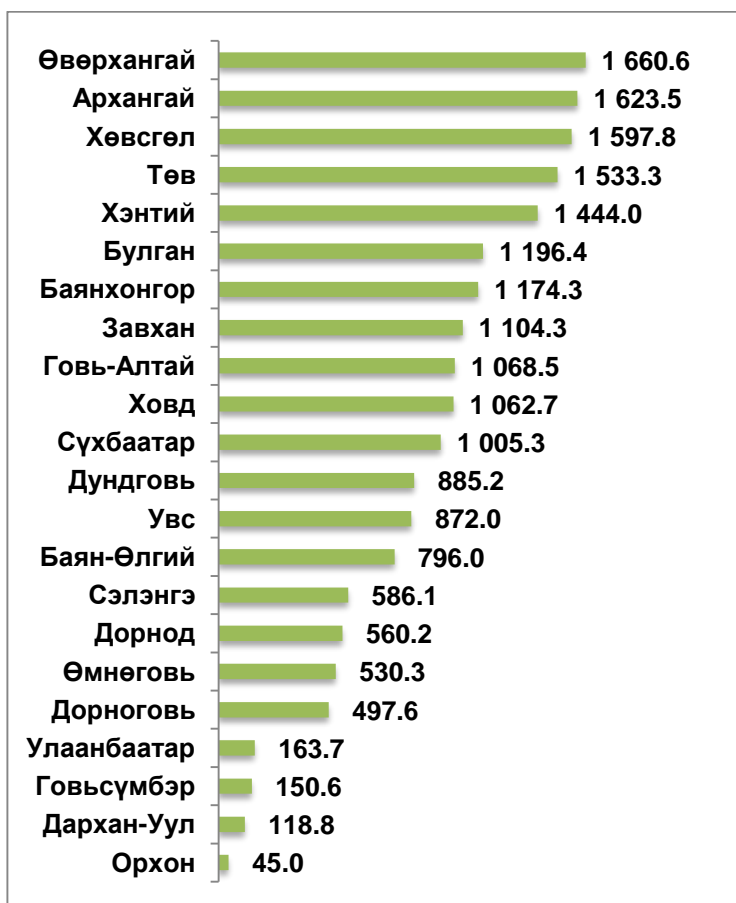
1. МАЛ АЖ АХУЙ

Улсын хэмжээнд 2015 оны эцэст тоологдсон төллөх насны 23.9 сая хээлтэгч малын 19.7 сая буюу 82.5 хувь нь 2016 оны эхний 9 сард төллөсөн байна. Эм хонины 86.4 хувь, эм ямааны 80.9 хувь, үнээний 74.7 хувь, гүүний 68.9 хувь, ингэний 46.8 хувь нь төллөжээ.

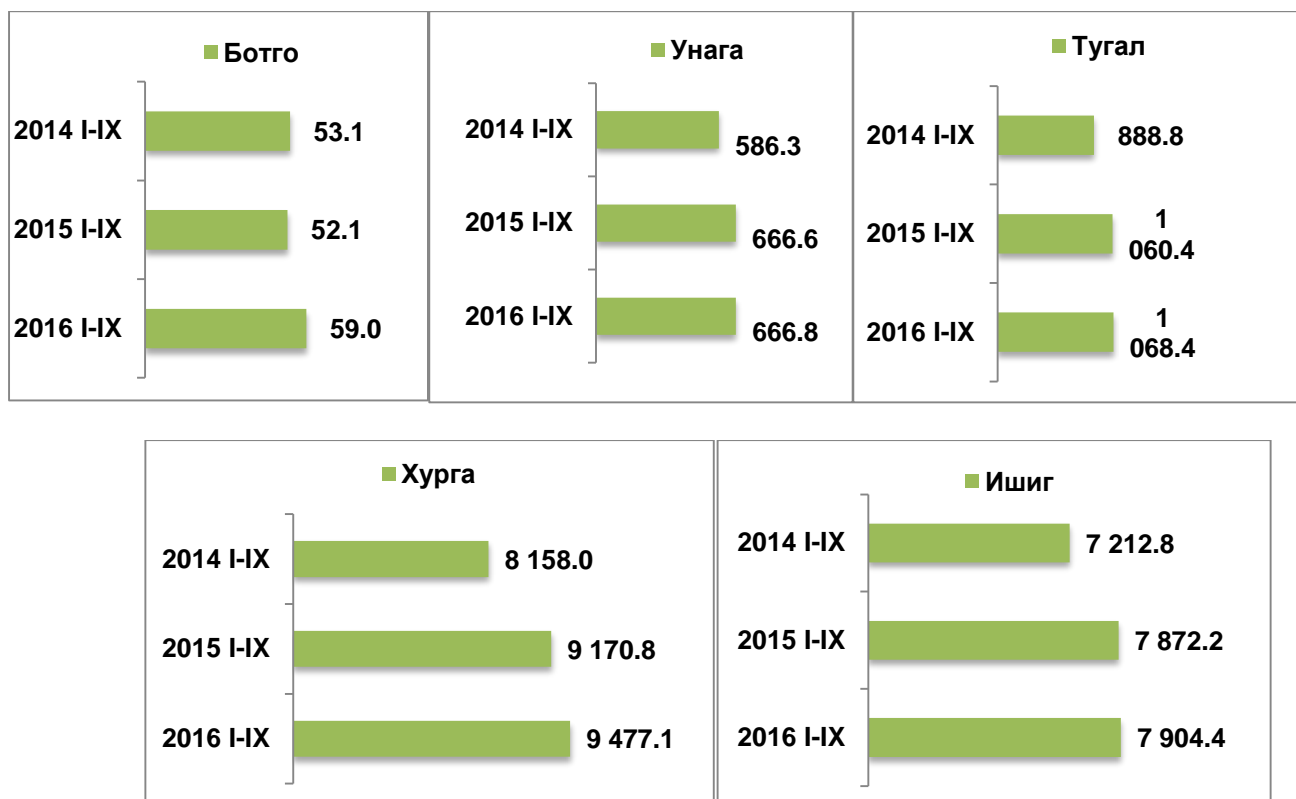
Гарсан төлийн 97.3 хувь буюу 19.2 сая төл бойжиж байгаа нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 353.5 мянга буюу 1.9 хувиар өссөн байна.

Энэ оны 3 дугаар улиралд 181.2 мянган хээлтэгч төллөсөн нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 55.9 мянга буюу 44.6 хувиар нэмэгдсэн байна. Харин бойжуулсан төл 164.1 мянга болж өмнөх оны мөн үеийнхээс 52.5 мянга буюу 47.1 хувиар өсчээ.

**Төллөсөн хээлтэгч, аймаг, нийслэлээр,
2016 оны эхний 9 сарын байдлаар, мян.толгой**

**Бойжуулсан төл, төрлөөр,
жил бүрийн эхний 9 сарын байдлаар, мян.толгой**

Том малын зүй бус хорогдол 2016 оны эхний 9 сард улсын хэмжээнд 1263.2 мян.толгой болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 789.1 мянга буюу 2.7 дахин өссөн байна. Том малын зүй бус хорогдлыг малын төрлөөр авч үзвэл, адуу 53.7 мянга, үхэр 121.1 мянга, тэмээ 0.8 мянга, хонь 463.2 мянга, ямаа 624.5 мянга байна. Нийт хорогдлын 36.7 хувийг хонь, 49.4 хувийг ямаа эзэлж байна.

Өвчнөөр хорогдсон мал 2016 оны эхний 9 сард 46.6 мянга болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 19.1 мянга буюу 69.6 хувиар өсчээ.

Энэ оны 3 дугаар улиралд том малын зүй бус хорогдол 26.6 мянга болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 15.9 мянга буюу 37.4 хувиар буурч, харин өвчнөөр хорогдсон мал 14.3 мянга болж, өмнөх оны мөн үеийнхээс 11.6 мянга буюу 5.3 дахин өссөн байна.

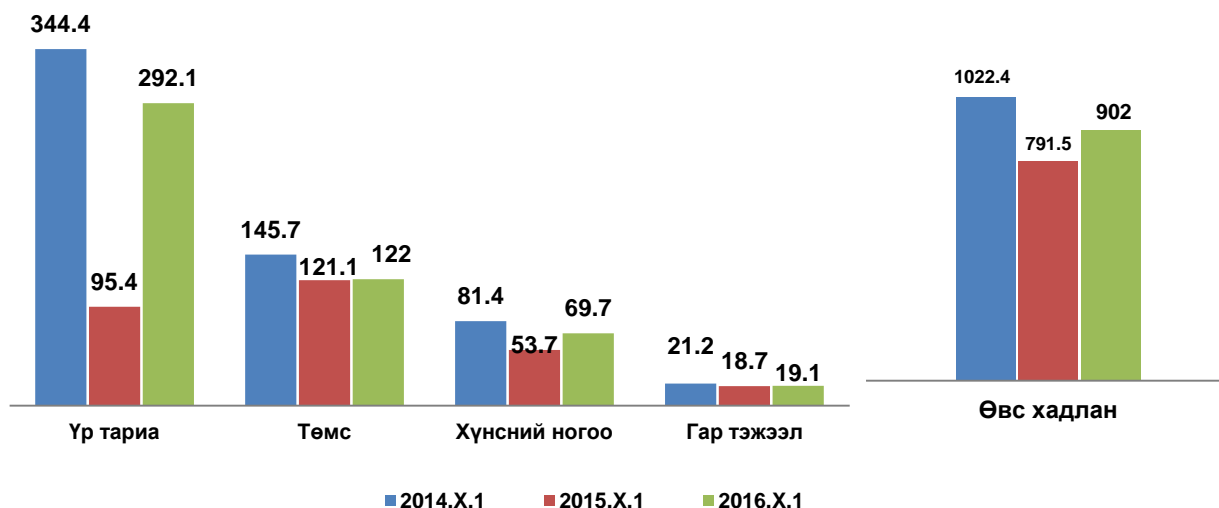
**Зүй бусаар хорогдсон том мал, аймаг, нийслэлээр,
2016 оны эхний 9 сарын байдлаар, мян.толгой**

2. ГАЗАР ТАРИАЛАНГИЙН САЛБАР

Ургац хураалтын явцын мэдээгээр улсын хэмжээнд 2016 оны 10 дугаар сарын 1-ний байдлаар 292.1 мянган тонн үр тариа, 122.0 мянган тонн төмс, 69.7 мянган тонн хүнсний ногоо хурааж, 902.0 мянган тонн өвс хадлан, 19.1 мянган тонн гар тэжээл бэлтгэсэн нь өмнөх оны мөн үеэс үр тариа 196.7 мянган тонн буюу 3.1 дахин, өвс хадлан 110.5 мянган тонн буюу 14.0 хувь, хүнсний ногоо 16.0 мянган тонн буюу 29.9 хувь, төмс 0.9 мянган тонн буюу 0.8 хувь, гар тэжээл 0.4 мянган тонн буюу 2.1, дарш 0.3 мянган тонн буюу 86.3 хувиар өссөн байна

**Хураасан ургац, бэлтгэсэн өвс хадлан, гар тэжээл
жил бүрийн 10 дугаар сарын 1-ний байдлаар, мянган тонн**

**3.ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ
ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ**

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүний зах зээлийн үнийн судалгаагаар 2016 оны 9 дүгээр сард үхрийн 2 метрээс дээш урттай ширний дундаж үнэ Өвөрхангай, Хөвсгөл, Завхан, Архангай, Сэлэнгэ, Сүхбаатар, Хэнтий аймагт хамгийн бага буюу 15.0-20.0 мянган төгрөг; Дорнод, Орхон, Төв, Дархан-Уул аймаг, Улаанбаатар хотод хамгийн их буюу 23.0-30.0 мянган төгрөг байна. Харин адууны ширний үнэ Баянхонгор, Говьсүмбэр, Сэлэнгэ, Хэнтий, Дорнод, Завхан, Орхон аймагт хамгийн бага буюу 10.0-20.0 мянган төгрөг; Өвөрхангай, Өмнөговь, Сүхбаатар, Төв, аймаг, Улаанбаатар хот, Говь-Алтай аймагт хамгийн их буюу 30.0-40.0 мянган төгрөг; ямааны 1 кг цагаан ноолуурын үнэ Сүхбаатар, Хөвсгөл, Архангай, Булган, Орхон, Дорнод аймагт хамгийн бага буюу 30.0-40.0 мянган төгрөг; Завхан, Өмнөговь аймаг, Улаанбаатар хот, Баянхонгор, Өвөрхангай, Говь-Алтай аймагт хамгийн их буюу 45.0-50.0 мянган төгрөг байна.

4.3 АРИМ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Бүтээгдэхүүн	хэм. нэгж	2015 ^{IX}	2015 ^{I-IX}	2016 ^{IX}	2016 ^{*I-IX}	$\frac{2016^{*I-IX}}{2015^{I-IX}}$
Үхрийн мах	тн	15.6	1 538.9	67.7	1 173.4	76.2
Хонины мах	тн	37.3	2 386.7	137.6	1 216.1	51.0
Адууны мах	тн	-	570.7	442.1	733.4	128.5
Ямааны мах	тн	30.0	2 236.0	24.0	1 064.4	47.6
Өлөн гэдэс	мян.гогцоо	45.5	441.0	48.5	548.1	124.3
Хиаман төрлийн бүтээгдэхүүн	тн	363.3	2 637.8	448.5	3 603.7	136.6
Шингэн сүү	мян.л	2 204.5	20 397.8	2 244.9	21 699.4	106.4
Тараг	мян.л	479.1	5 529.3	537.1	5 936.5	107.4
Цөцгий, цөцгийн тос	тн	139.5	1 089.9	55.2	485.3	44.5
Аарц, бяслаг	тн	19.2	101.6	11.3	82.9	81.6
Дээд гурил	тн	8 546.9	30 057.3	2 744.5	27 715.8	92.2
Нэгдүгээр гурил	тн	11559.8	103983.7	10 552.3	90 611.6	87.1
Хоёрдугаар гурил	тн	1 519.2	16 330.0	1 120.8	10 317.6	63.2
Талх	тн	2 239.6	21 072.8	2 137.1	19 745.7	93.7
Нарийн боов	тн	1 442.6	12 754.7	1 335.7	13 029.5	102.2
Бялуу	тн	88.8	808.4	85.6	684.8	84.7
Чихэр	тн	1.6	32.4	1.9	29.8	92.0
Жигнэмэг	тн	37.1	334.0	43.1	346.3	103.7
Спирт	мян.л	667.8	6 140.3	473.7	6 079.3	99.0
Архи	мян.л	1 735.6	15 386.9	1 745.7	17 358.1	112.8
Дарс	мян.л	5.9	53.2	2.5	37.5	70.5
Шар айраг	мян.л	6 609.6	58 750.2	4 527.4	58 352.1	99.3

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР

ҮРГЭЛЖЛЭЛ

Бүтээгдэхүүн	ХЭМ. НЭГЖ	2015 ^{IX}	2015 ^{I-IX}	2016 ^{IX}	2016 ^{*I-IX}	$\frac{2016^{*I-IX}}{2015^{I-IX}} \%$
Цэвэр ус	мян.л	4 442.9	48 411.2	5 617.9	48 773.1	100.7
Амтат ус, ундаа	мян.л	8 298.9	89 314.5	12 572.6	102 457.3	114.7
Жүүс	мян.л	6 269.5	56 104.5	3 625.8	43 240.1	77.1
Хивс	мян.м ²	64.5	522.7	34.6	329.8	63.1
Ноолууран сүлжмэл эдлэл	мян.ш	67.3	615.0	61.3	559.0	90.9
Самнасан ноолуур	тн	35.0	469.6	71.3	437.3	93.1
Эсгий	мян.м	21.6	114.2	11.4	76.8	67.3
Тэмээний ноосон хөнжил	мян.м	0.8	17.8	1.1	9.0	50.7
Эсгий гутал	мян.хос	1.0	7.6	0.4	5.0	65.8
Нэхий дээл	ш	220	3 719	810	5 111	137.4
Савхин гутал, ботинк	мян.хос	4.8	42.9	3.2	27.7	64.6
Барилгын модон хаалга, цонх	м ²	1 509.9	5 388.9	552.8	3 630.6	67.4
Вакуум цонх, хаалга	м ²	6 964.0	47 720.1	4 579.6	24 963.4	52.3
Зүсмэл материал	м ³	1 630.1	11 722.9	953.5	9 802.9	83.6
Дэвтэр	мян.ш	772.2	12 428.5	592.1	12 165.3	97.9
Ариун цэврийн цаас	мян.ш	124.3	1 640.0	70.0	830.8	50.7
Сонин	сая.х.д.х	3.0	27.9	3.0	27.7	99.2
Ном	сая.х.д.х	6.4	54.1	4.3	42.1	77.8

5.ЭКСПОРТЫН ЗАРИМ НЭРИЙН БАРАА

мян. ам доллар

Зарим нэр төрлийн бараа	Хэмжих нэгж	2015 ^{I-IX}		2016* ^{I-IX}		$\frac{2016^{* I-IX}}{2015^{I-IX}}$	
		Тоо хэмжээ	Үнийн дүн	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн
Адууны мах	т	1 578.9	3 353.4	3 332.5	6 268.4	211.1	186.9
Хөлдүү загас	т	63.1	85.9	15.0	20.2	23.8	23.5
Малын дайвар бүтээгдэхүүн	т	41.2	71.5	7.0	44.0	16.9	61.5
Богийн өлөн гэдэс	т	318.2	6 695.8	316.2	4 711.7	99.4	70.4
Адууны дэл, сүүл	т	469.5	1 364.8	744.3	1 487.6	1.6**	1.1**
Үхэр, адууны боловсруулсан шир	сая дм ²	44.1	5 363.5	51.4	5 981.5	116.3	111.5
Үхэр, адууны боловсруулаагүй шир	мян.ш	117.9	1 799.4	346.2	6 897.5	2.9**	3.8**
Хонь, хурганы боловсруулсан арьс	сая дм ²	97.8	8 717.0	18.8	1 143.7	19.2	13.1
Ямаа, ишигний боловсруулсан арьс	сая дм ²	77.6	7 094.3	50.3	3 329.6	64.8	46.9
Хонины самнаагүй ноос	т	8 260.6	10 405.5	9 844.0	11 697.6	119.2	112.4
Самнасан ноолуур	т	386.1	28 656.6	398.4	26 027.0	103.2	90.8

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
 ** дахин их

6.ИМПОРТЫН ГОЛ НЭРИЙН БАРАА

мян. ам доллар

Зарим нэр төрлийн бараа	Хэмжих нэгж	2015 I-IX		2016* I-IX		$\frac{2016^{*I-IX}}{2015^{I-IX}}$	
		Тоо хэмжээ	Үнийн дүн	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн
Өндөг	мян.ш	44 353.9	3 128.3	62 204.6	3 950.0	140.2	126.3
Тахиа, шувуудын мах ба дайвар бүтээгдэхүүн	т	4 042.9	7 586.3	4 966.7	8 615.7	122.8	113.6
Гахайн мах, өөх	т	3 701.3	4 929.7	2 926.6	4 553.7	79.1	92.4
Төмс	т	16 170.7	3 289.5	605.5	203.5	3.7	6.2
Байцаа	т	17 565.1	3 325.0	18 809.8	3 765.3	107.1	113.2
Сонгино, сармис	т	7 069.8	1 847.6	9 962.2	2 181.7	140.9	118.1
Алим, лийр	т	10 307.2	4 181.5	9 197.4	4 685.7	89.2	112.1
Ногоон цай	т	1 507.4	1 408.9	1 153.7	1 033.6	76.5	73.4
Цагаан будаа	т	17 713.0	11 483.6	20 311.7	12 408.5	114.7	108.1
Шар будаа	т	864.5	301.7	1 534.7	436.9	177.5	144.8
Улаан буудай	т	13 267.7	2 880.1	158488.3	33 324.5	11.9**	11.6**
Гурил	мян.т	10.0	3 089.5	29.1	7 942.4	2.9**	2.6**
Ургамлын тос	т	6 973.8	7 273.8	7 677.2	7 760.6	110.1	106.7
Маргарин	т	4 256.5	3 821.8	3 776.1	3 232.3	88.7	84.6
Элсэн чихэр	т	28 631.4	13 697.5	36 768.2	18 168.2	128.4	132.6
Хатуу чихэр	т	3 967.6	6 523.0	3 928.8	6 467.7	99.0	99.2
Амтлаг гурилан зүйлс	т	9 480.3	18 437.8	9 653.4	19 067.1	101.8	103.4

ЦАГ ҮЕИЙН МЭДЭЭЛЭЛ

үргэлжлэл

Зарим нэр төрлийн бараа	Хэмжих нэгж	2015 ^{I-IX}		2016* ^{I-IX}		$\frac{2016^{*I-IX}}{2015^{I-IX}}$	
		Тоо хэмжээ	Үнийн дүн	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн	Тоо хэмжээ	Үнийн дүн
Өтгөрүүлсэн, хуурай сүү, цецгий	т	2 067.3	4 337.1	1 994.2	3 835.9	96.5	88.4
Согтууруулах биш ундаа	мян.л	11 959.2	10 246.6	14 438.9	11 417.5	120.7	111.4
Согтууруулах ундаа	мян.л	14 108.5	11 466.0	13 228.3	11 206.2	93.8	97.7
Шар айраг	мян.л	13 145.2	5 771.0	12 006.7	4 874.1	91.3	84.5
Янжуур	сая ш	1 502.2	38 865.6	1 597.9	34 884.2	106.4	89.8
Дүнсэн тамхи	т	207.9	1 166.1	245.8	1 397.4	118.2	119.8

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

** дахин их